

SLOVENE

Štev. 89. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v sredo, 20. aprila 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishvu
prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
V sprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petična (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsna
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Državni zbor.

Dunaj, 19. aprila.

Obstrukcija še živi.

V svojem zadnjem poročilu pred »po-
čitnicami« sem izrazil mnogostransko željo,
naj bi poklicani faktorji porabili parlamen-
tarno situacijo, ustvarili pogoje za premirje
ter odstranili največje ovire rednega dela.
Kakor znano, so pred prazniki hotele štiri
nemške združene stranke s silo zadušiti
češko obstrukcijo. To nakano so preprečili
poljski poslanci, ki so s spretno taktiko za-
časno prevzeli vodstvo v zbornici. Prišli so
posredovati med Nemci in Čehi. Posledica
je bila, da so nemške stranke opustile svoj
bojni načrt in da je vlada, dasi nerada, od-
ložila volitev delegacije čez praznike. Zbor-
nica se je mirno razšla, češko in večina
tudi nemško časopisje ni motilo velikonoč-
nega miru.

Toda tedni so minuli, vlada se ni ga-
nile, posredovanja so bila pretrgana in da-
nes se je zbrala zbornica zopet v znamenju
obstrukcije. Zapisnikarji čitajo razne zaple-
njene članke in brošure, katerih ležé na
mizi visoke skladanice. To je »delo« avstrij-
ske zbornice, ki služi le za krinko prikri-
temu absolutizmu. Nad 36 let je stara se-
danja avstrijska ustava, ki je bila izpočetka
le trdnjava za nemški centralizem, katero
čuva močna straža nemške birokracije. Kaj
je danes še od ustave ostalo nemškemu na-
rodom? Umetni, krivični volilni red, po ka-
terem voli 35 odstotkov nemškega prebi-
valstva 206 poslancev, 595 odst. slovan-
skega prebivalstva pa 196. In poslanci? Ti
smejo vse dovoliti, kar vlada zahteva, ako
ne, morajo domov na vse štiri strani pod
strogo nadzorstvo raznih prostovoljnih in
prisiljenih političnih nadzornikov. Paragraf
14. ustave nadomešča poslansko kakor tudi
gosposko zbornico. Ta paragraf je za
vlado ona kljuka, s katero smuče veje in

vrhove sadonosnega drevja za državne po-
trebnosti; je lopata, s katero meče kurjavo
v državni stroj, da se ne ustavi; je deska
preko močvirja, brv preko prepada. Je pa
tudi črtalnik, s katerim poslancem in volil-
cem zelenca s rdečo kapo in dolgim jezi-
kom riše na steno.

Za časa grofa Badenija in grofa Thurn-
ta, ko je desnica bila v sedlu, se je nemška le-
vica zgražala proti § 14. Vlada je bila na
zatožni klopi, ker je našla v ustavi § 14. ter
ga uporabljala v sili.

In danes? Vlada in Nemci so veseli te
ustavne izkopine, ki je postala vsakdanja dr-
žavna »potreba«. Kakor povsod, velja tudi v
tem oziru: »Si duo faciunt idem, non est
idem«.

In obstrukcija? Dokler so nemške stranke
jahale obstrukcijskega velbloda, bila je ob-
strukcija silobran proti vladi, jez proti slo-
vanski povodnji, izraz svete nemške jeze, ker
je vlada deloma z naredbo izvršila za Čeha
§ 19. iste ustave, katero so ustvarili Nemci.

Danes je češka obstrukcija hudodelstvo,
izvleček vseh peklenskih hudobij, izbruh levje
pčasti, strup za krokodile in povodne konje
v Nilu. — Jokajo, tulijo in hlastajo nad ob-
strukcijo. Da, obstrukcija je oster meč, ki v
živo seka; je negacija ustavnega življenja, je
končno bankerot parlamenta in, kakor udi
izkušnja, lep izgovor prikritega absolutizma
in oligarhije.

Toda vse solze, ves krik in vse tožbe
ne pomagajo, dokler trajajo v z r o k i ob-
strukcije, dokler je na strežaj odprta kovač-
nica, kjer se kuje orožje za obstrukcijo, do-
kler šumi in bobni iz skale živ studenec, ki
goni mline obstrukcije.

In ta studenec obstrukcije je ustava
sama, kovačnica pa je zbornični poslovnik,
s katerim more najmanjša stranka v zbor-
nici strahovati vsako večino, onemogočiti
vsako delo.

Stokrat, tisočkrat so že naglašali razni
politik, da je avstrijska ustava skovana in

umerjena po nemškem kopitu. Ta ustava bi
bila morda dobra za državo, ki jo tvori ena
sama narodnost, ne pa za Avstrijo, ki je
prava zmes raznih narodov. Naravnost kričeč
pa je veljavni volilni red, ki iz ogromne
večine slovanskega prebivalstva ustvarja
parlamentarno manjšino. Hic Rhodus, hic
salta, nemški Jeremija na razvalinah ustave!

In poslovnik! Ako slovanski po-
slanci resno zahtevajo, naj zbornica sklene
nov poslovnik, ki more onemogočiti vsako
obstrukcijo, kdo se prvi upré takemu na-
svetu? Zopet so nemški levičarji, ki hočejo
torbe privezati na vrat le slovanskim po-
slancem.

Torej, kdo je kriv obstrukcije, kdo uni-
čuje ustavo, kdo slabi parlament in državo?
Le tisti, ki hočejo samovoljno vladati v dr-
žavi, katerim je tudi absolutizem le škrtelj
na steni, ustava pa dragocen predmet za
šipo v muzeju.

In vlada? Priznamo, da se je dr. pl.
Körber pošteno trudil skoraj dve leti, da bi
ozdravil parlament ter omogočil delo v zbor-
nici. Toda ves trud je moral biti brezuspešen,
ker slovanski narodi so že davno iz otroških
čevljev in kratkih hlač ter nočejo in ne
morejo vedno kot kravji pastirji na državni
suhi poljani robotati za sklado bobove slame.
Slovani so odkriti prijatelji države, ki jo ho-
čejo močno in trdno, toda kot ravnopravni
državljeni, ne pa kot podložniki gospodu-
jočega naroda.

Zato bi vlada dolžnost, da najprvo
odstrani vzroke narodnih bojov, da uresniči
načelo ravnopravnosti, ki veli: Vsakemu
svoje! Dokler pa se bode vlada oklepala
starega avstrijskega sistema, skrivala za nem-
sko trdnjavo ter tresla pred nemško obstruk-
cijo, tako dolgo v Avstriji ne pridemo iz
močvirja na suho. Zato je morala priti kriza,
da očisti politični zrak, ki duši duhove, mori
najboljše moči.

Današnja seja

je trajala do 5. ure. Ves čas so zapisnikarji
čitali dolge interpelacije in peticije — praz-
nim klopem. Koncem seje je poslanec Bian-
kini interpeliral vlado, kaj je obljubila itali-
janskemu senatorju Miraglia in ministru
Tittoneju glede carine od italijanskega vina.

Za splošno volilno pravico!

K izjavam poslancev dr. Fefta in dr.
Kramarja o volilni reformi omenja lvoški
list »Slovo Polskie«: Poslanca dr. Kramar
in dr. Feft sta zastavila sekiro na drevesno
deblo, ako zahtevata splošno re-
formo volilne pravice. Pravična
razdelitev poslanskih mandatov, ki bi se na-
slanjala na število prebivalstva in na krvni
davek, bi takoj znižala pohlep in predpra-
vice avstrijskih Nemcev.

Ako se pri razdelitvi mandatov vzame
načelo, da na vsakih 100.000 prebivalcev
pride po en mandat, bi prišlo v državni
zbor 90 Nemcev, a Slovani bi imeli 160
zastopnikov.

Potem bi se parlamentarni odnosi raz-
vili normalno, in nemško centralistično mi-
nistristvo bi ne moglo niti 24 ur obstojati.
Ako razvijejo Čehi prapor volilne reforme,
se zbere okrog njih vsi oni elementi, ki ho-
čejo zlomiti umetno nemško premoč.

Parlamentarni položaj.

Glede obstrukcije delegacijskih volitev
od strani Čehov pravi neki praški list, da
bi jih Čehi obstruirali samo tedaj, ako bi
imeli upanje, da pade s tem Körber.
Ker so Mladočehi prepričani, da se to ne
zgodí, in bi jako mnogo riskirali v tej igri,
se volitev najbrže gladko izvrši. Češki radi-
kalci seveda vse poskušajo, da prisilijo
Mladočeha do te obstrukcije. Dne 18. t. m.
je imel v Pragi češko-radikalni poslanec,
dr. B a x a, shod, na katerem je izjavil, da
morajo biti volitve v delegacijo preprečene,
naj velja, kar hoče. Vladnim krogom je vse-
jedno, ako državni zbor ne dela, le delega-
cija hočejo imeti. Krona bi v slučaju, da bi
se ne mogli izvoliti člani v delegacijo, Kör-
berja gotovo odpoklicala iz ministristva. Shod

LISTEK.

Nerazumljivi ljudje.

Spisal Ivan Grádár.

Četudi vem, da mi je v sramoto, vendar
moram priznati resnici na ljubo, da naletim
vsak trenotek na ljudi, ki mi niso nič jas-
nejše uganke, kot neznana pismena staro-
davnih narodov.

Imel sem opravka na Jasnih gorah ter
se napotil zvečer v gostilno, kjer je stolo-
vala po navadi ondota »boljša družba«. Sedel
sem ponižno v svojem kotu ter po
svojih močeh izkazoval čast pristnemu čviku,
ki se je lesketal v kozarcu kot sami stop-
ljeni rubini.

In tedaj so prihajali:

1. Rejeni poštar, po govorjenju in ve-
denju jako podoben onemu, ki nam ga je
predstavil Gogolj v svojem »Revizorju«; ne
vem pa natanko, ali je imel poslednji tako
čudovito velik nos, s kakoršnim se more po-
našati njegov kolega iz Jasnih gor.

2. Gospod župan, čigar oseba je bila v
očitnem nasprotju s njegovim dostojan-

stvom: velik in suh, bledega obraza, s ko-
šatimi temnimi brki in zlatim nanosnikom;
pri govorjenju je jecljal in ponavljal isto be-
sedo po dvakrat, trikrat.

3. Davčni kontrolor: mogočna, impo-
zantna zunanost, katero je kazil samo izvan-
redno majhni, rdeči kroglici podobni nasek
in pa tenki ženski glas; pozneje sem bil celo
zvedel, da se piše za Črčka, itd.

Človeku je nekako težko, kadar mu je
dolžnost opisavati vse velike glave tega
sveta, zakaj boji se po pravici, da bi se
kakorkoli nedostojno ne dotaknil njihove vzvi-
šenosti. Zato je boljše, da se kakor mogoče
hitro odkriža te stvari.

Tisti večer so govorili o nekem visokem
dostojanstveniku. Kolikor dalje sem se usodil
poslušati, tembolj sem bil prepričan, da tisti
dostojanstvenik v resnici ni ničesar drugega,
kakor ničvredna publika, moralno propal in-
dividuum, hinavski in priliznjen »štreber«,
— skratka človek, ki mu gre samo skrajno
zaničevanje poštenih ljudi.

Obsekali in obkrhali so ga tako brez-
obzirno od vseh strani, da ni ostalo dru-
zega, kakor žalosten cipek, smešen tater-
man, ki ni za nobeno rabo več na svetu.

Samo par pisanih priimkov je imel prilep-
ljenih na fragmentu svojega značaja.

Obsodbo je zaključil gospod župan s
krilatimi besedami:

»Če misli, da se mu bom klanjal . . .
klanjal . . . klanjal, tedaj se jako moti . . .
moti . . . moti!«

Namenil sem se bil v svojem srou, da
poiščem ob prvi priliki dotičnega dostojan-
stvenika ter si natanko ogledam ta izrodek
človeštva, da ga postavim kdaj v svarilen
izgled častitemu občinstvu.

Dva, tri mesece pozneje sem hodil po
istih krajih. Kaj me je zaneslo tja, to je
postranska stvar.

Pred občinsko hišo je bil postavljen
slavolok, pred pošto slavolok, pred c. kr.
okrajno sodnijo in davkarijo slavolok; pred
šolo slavolok, — skratka, kamor sem po-
gledal, povsod slavoloki in mlaji in bomba-
stični napisi v rdečih črkah na modrem
ozadju.

»Komu je vse to pripravljeno, prijatelj?«
prašal sem nekoga, ki je prihajal mimo v
prazniški obleki.

»Temu in temu dostojanstveniku«.

Dasi so me slavoloki nekoliko vzne-

mirjali, pomiloval sem na tihem ubozega
dostojanstvenika, o katerem se mi je zdelo,
da se izpostavlja po nepotrebnem različnim
nevarnostim in razžalitvam.

A tedaj sem del roko nad oči in gle-
dal prepaden in uničen:

gospod župan v fraku in visokem ci-
lindru, —

rejeni poštar v fraku in še višjem ci-
lindru, —

davkar in davčni kontrolor, oba v fra-
kih, cilindrih in belih rokavicah

in naposled tisti ničvredni dostojan-
stvenik v fraku in najvišjem cilindru, po-
nosen učitelj med svojimi poslušnimi učenci,
oče med ljubečimi otroci! . . .

In videlo se jim je na obrazih, kako
zavidajo drug drugemu najmanjšo milostno
besedo iz vzvišenih ust, kako boječe in hre-
peneče presijo milostnega pogleda iz nje-
govih oči . . .

Tri dni in tri noči sem hodil okoli,
kakor v sanjah ter poskušal, da kakorkoli
razrešim to čudovito uganke. Ali čim dalje
sem premišljal, tembolj se mi je zdela stvar
zamotana; naposled pa sem obupal nad njo
ter zavrgel vse ponesrečene hipoteze.

je brzojavno zahteval od vseh čeških poslancev, naj nadaljujejo obstrukcijo in vržejo Körberja.

Stranke v državnem zboru.

Avstrijski državni zbor je zopet enkrat polnoštevilčen. Od 425 poslancev je 200 Nemcev, 192 Slovanov, 18 Italijanov, 5 Rumunov, in 10 soc. demokratov. Nemci se dele v 9 strank, (9 divjakov); Čehi štejejo 87 poslancev, ki so razdeljeni v 6 strank, (2 divjaka); poljskih poslancev je 71, ki so vsi razen 5 divjakov in 1 socialdemokrata v enem klubu; Slovenci je 15, od teh jih pripada 11 slovanskemu centru, 4 so v napredni skupini; Malorusov je 11; od teh je 6 opozicijskih, 5 jih pripada slovanskemu centru; Hrvatov je 10 in so vsi člani slovanskega centra; Italijani in Rumuni so v svojih klubih združeni; Srbi imajo dva poslance. Jugoslovanski center šteje skupaj 29 poslancev; socialdemokratov je 10 (6 Nemcev, 3 Čehi, 1 Poljak).

Strašni grehi ogrskega Slovaka.

Glasi Slovakov v Turčanskem St. Martinu na Ogrskem »Nar. Nov.« so prinesle obširno poročilo o sodni razpravi, ki se je vršila v Neutri zoper slovaškega drž. poslanca Fr. Veselovskega. Sedel je na zatožni klopi, obtožen naslednjih grehov: Od svoje mladosti že je Veselovsky v službi vso slovaških teženj. V 60. letih je bil glavni agitator in ravnatelj tirnavske ljudske banke. Hotel je ustanoviti v Tirnavi društvo »Beseda«. Na svojem potovanju skozi volilni okraj pred volitvijo je imenoval kralja vedno cesarja. Na enem takih potovanj se je pri toževal, da je slovaški jezik zatiran. Svojem volilcem je obljubil slovaške šole, slovaške razprave pri sodiščih in oblastih. Obljubil je, da bo novi narodnostni zakon poklican v življenje. V drž. zboru se je pritoževal vlad zatiranja slovaškega naroda. Ni hotel priznati, da je ogrska država po jeziku enotna. Na svoji hiši ni razobesil zastave, ko je bil grof Apponyi v Tirnavi. Ko mu je umrla soproga, je to naznanil le v slovaškem jeziku. — Vzdržujemo se komentarja; vsaka beseda bi bila odveč napram podlosti viteških Madjarov!

Preganjanje Poljakov v Nemčiji.

Poljsko vprašanje v Prusiji se vedno bolj poostrejuje in ne pride več z dnevnega reda. Pruski deželni in nemški državni zbor sta živo pretresala to vprašanje, a Poljaki so pri generalni razpravi povedali svoje pritožbe. Grof Mielczyński je podal drastične primere germanizacije, za katero se zlasti boré nemški uradniki in črnijo Poljake, češ, da so revolucionarci in da se hočejo odtrgati od Nemčije. Državni tajnik Posadowsky je priznal, da je vlada pošiljala med Poljake samo takšne uradnike, ki so bili drugje nemogoči, a tukaj so imeli priliko, da pridejo zopet v milost z germaniziranjem Poljakov.

V državnem zboru je bil sprejet zakon, ki ima namen, večati nemški element v poljskih krajih. Minister Hammerstein je govoril o poljski nevarnosti, ki je silno narastala. Treba je orožja, ki mora biti strogo. Novi zakon hoče onemogočiti delo poljskih kolonizacijskih bank in okrepiti nemški življenj.

Angleški prestolonaslednik na Dunaju.

Prince in princezinja Wales, to je angleški prestolonasledniški par, je včeraj popoldne došel na Dunaj, kjer ostane tri dni kot cesarjev gost na dunajskem dvoru. K sprejemu na kolodvor je prišel med drugimi dostojanstveniki cesar, ki je nosil angleško feldmaršalsko uniformo s hladnim redom. Avstrijska in angleška policija je ukrenila dalekosežne priprave; tajni policisti ju spremljajo na vseh potih.

Balkan.

Carigrad. V drinopoljskem vilajetu je 460 Bolgarov pomiloščenih.

Carigrad. V zadnji avdienci bolgarskega diplomatskega agenta Načovića mu je sultan obljubil, da bo izpeljal reforme v vseh vilajetih, tudi v drinopoljskem. Bolgaraka vlada je izročila zato sultanu najtoplejšo zahvalo in ga zagotovila hvalečnosti bolgarskega naroda z obljubo, da bo storila vse, kar more pripomoči k izvršitvi reform, da se dosežejo čim boljši uspehi.

Cetinje. V Vrači ob Skadarskem jezeru vlada zopet mir.

Grki proti Bolgarom.

Pariz. Grki še vedno ne dajo miru radi makedonskega vprašanja, in so sklenili, na vsak način kompromitirati zadeve makedonskih vstajev. Pred kratkim so začeli tu izdajati nov list »Helenizen«, ki ima nalogo, pospeševati grške koristi na škodo »bolgarskih roparjev«. Ako Grki govorijo o »bolgarskih roparjih« mislijo pri tem na makedonske vstaje in Bolgare v Makedoniji, ki

so z vstaji v tesni zvezi. Res, mučno je gledati, kako že nekaj inteligentnih ljudi ljuto bojuje proti stoletja zaniževanemu prebivalstvu in ljuto napadajo ne le vstaje, ampak tudi njih branitelje Pressense, Quillarda, Viktorja Berarda in še celo četo odličnih moč, ki pišejo in delujejo za osvoboditev Makedonije in Armenije. Grški agitatorji bi dobro storili in koristili samim sebi, ako bi modernizovali svoje sovražstvo do Bolgarov. Mnogo boljše in koristnejše bi storili, ako bi svojim rojakom v Makedoniji svetovali, naj složno žive z drugimi kristjanskimi elementi v Makedoniji in opuste nesramno delovanje ogleduhov in ovaduhov.

Iz brzojavk.

Dunaj. Sklenjeno je, da se delegaciji snidejo po 10. maju. Naloga obojestranskih in skupnih miuistrov bo, da spravijo v ravnotežje zahteve vojne uprave z gmetnim položajem v državi. To velja zlasti za Ogrsko, ki si je obtežila svoj proračun z raznimi zboljšinami uradniških plač.

Budimpešta. Zbornica je sprejela predlogo glede ureditve plač komitatnih uradnikov.

Praga. »Lidove Noviny« poročajo, da je imenovanje knezoškofa dr. Bauerja za olomuškega nadškofa in župnika grofa dr. Huyna za brnskega škofa že naznanjeno češkim poslancem.

Rusko-japonska vojska.

Položaj na suhem.

V Mandžuriji so večinoma že, nekaj pa še na transportu v Mandžurijo 104 ruske baterije z 816 topovi. Poročilo berlinskega »Militär Wochenblatts«, katero s posebno elastjo priobčujejo nemški časopisi in ki trdi, da bi japonska armada glede števila topov prekašala število topov pri sedanjih ruskih divizijah v vzhodni Aziji, je torej le polbožna želja.

Vsa japonska armada ima sploh samo 470 do 500 topov, vsa ruska armada pa nad 4000 topov. Iz tega se razvidi, kdo bo končni zmagalet.

Vsak dan odpošlje Rusija v vzhodno Azijo nove čete.

Nekateri vojaški dostojanstveniki domnevajo, da stoje sedaj Rusi na naslednjih točkah: 1. in 2. divizija strelcev, kot prvi sibirski armadni kor, pri Liaojangu, glavnem taborišču Kuropatkina, 5. in 6. strelna divizija kot drugi sibirski armadni kor pri Mukdenu in 3., 4. in 9. divizija kot tretji sibirski armadni kor pri Niučangu in pri Föngvangu do Jalu. V Port Arturju je 7. in v Vladivostoku 8. divizija.

Končno je še d e t r t i sibirski armadni kor, ki obstoji iz 2. in 3. sirske divizije pešcev in 6. ter 9. kozaskega polka. Kje stoje ti vojniki, se ne ve.

Oni, ki po nemških listih iščejo podatkov o porazu Rusije, naj vsaj pogledajo v »Taschen Atlas« Justa Perthesa in ondí bodo videli tele številke: v vojnem času ima Japonska 850.000 moč, Rusija 3.616.000 moč.

London, 19. aprila. Ob Jalu se nabira vedno več ruskih čet. Med Autungom in Kiulienčengom stoji do 15.000 Rusov. Ugandancav, med Liaojangom in Hajčengom, bo baje središče ruske armade.

Liaovjang, 19. aprila. Ob Jalu je prišlo med ruskimi in japonskimi predstavljenimi že do več manjših prask, tako 16. t. m., ko je padlo 6 Japoncev, in do spopada 18. t. m. Japonci se čisto preoblečeni približajo Rusom ter jih kličejo v rusini, da vedo, kje stoje ter jih nato napadejo.

Petrograd, 19. aprila. Prometni minister knez Hilkov je predvčerajšnjim zvečer odpotoval proti Bajkalskemu jezeru, da vodi prevoz vojaških čet s parniki čez jezero.

Dunaj, 19. aprila. Zanimivi so podatki kneza Hilkova o železnici okolu Bajkalskega jezera. Ta je dovršena do postaje Kultuk. Nedovršena je še proga Kultuk-Bajkal. Ta proga ne bo dovršena pred avgustom. Do tedaj bodo morali vojniki iz Irkutaka do Kultuka (80 vrst t. j. 4 dni hoda) marširati. Led na bajkalskem jezeru se je pričel gibati. Železnica je zelo dobro zastražena. Straže se že prično pri Čeljabinsku. V Mandžuriji morajo kitajske oblasti in nerusko prebivalstvo stražiti železnico.

Sanghaj, 19. aprila. S Koreje se poroča, da je japonska armada razdeljena v en ekspedicijski in en okupacijski kor. Prvi prodira s 45.000 možmi proti reki Jalu, drugi pa tvori s 15.000 nadomestniki zvezno linijo. Glavno taborišče armade je Šsul s svojo posadko 4000 moč, glavno prevozno taborišče pa Čemulpo. Delo železnice in cest zelo hitro napreduje. Otok Kojido Japonci utrjujejo.

London, 19. aprila. »Daily Chron.« poroča iz Sanghaja, da so ruske oblasti rekle tartarskim generalom, da Rusija še vedno zahteva, da morajo kitajske čete zapustiti pokrajino Kirin, severno od Jalu.

Petrograd, 19. aprila. Rusija je, ker se Kitajci branijo voziti živila v Mandžurijo, prepovedala izvažati živila iz te dežele.

Petrograd, 19. aprila. Dosedanji poveljnik prvega sibirskega vojnega kora, general Saharov, je imenovan za šefa štaba mandžurske armade. Na njegovo mesto pride general baron Stachelberg.

Petrograd, 19. aprila. Kakor se poroča iz Kiaojonga, se je zdravstveno stanje velikega kneza Cirila toliko zboljšalo, da odpotuje v spremstvu svojega brata, velikega kneza Borisa, čez Mukden proti Petrogradu.

Položaj v Port Arturju.

Petrograd, 19. aprila. V Port Artur so dospeli potapljači, da preiščejo »Petropavlovsk« pod vodo. Danes se pričakuje 70 usmiljenih sester, ki bodo stregle ranjenim v tukajšnji vojaški bolnici. Med ruskimi časniki, ki so odšli na bojišče, je kot vojna poročevalka tudi gospa Laohmanova. Dne 21. t. m. bo križarica »Aleksander III.« popolnoma k boju pripravljena. Poguba »Petropavlovsk« se pripisuje temu, da ladja ni imela težišča na pravem mestu, ampak da je cela ladja težila preveč naprej.

London, 19. aprila. Civilisti se ne smejo nastaniti v Port Arturju. Tamkajšni list ne izhaja več. Poročila prinašajo iz mesta skrivaj razni seli.

Japonska izkrcavanja.

London, 19. aprila. Listom se iz raznih krajev poroča, da je pričakovati v kratkem na bojišču važnih dogodkov. Kitajske ladje so prinesle važna poročila v Vajhajvaj. Admiral Togo je pri Modrih otokih. Iz Nagasakija dohajajo tja redno ladje s premogom. Togo je svojo ladjo tekem dveh mesecev zapustil le za eno uro.

Petrograd, 19. aprila. Iz Čifu se poroča: Gibanje sovražnih vojniških ladij pri Modrih otokih potrjuje v Port Arturju sumnjo, da pričakuje admiral Togo, ki vodi sam operacije, važnih vojaških transportov, katere skuša zavarovati. Vtrdbeskušajo preprečiti njegov načrt, vsled česar se sliši čisto gromenje topov.

London, 19. aprila. Poroča se, da se izkrcva v kratkem mnogo japonskih čet severno od Port Arturja na zahodni strani poluotoka. Med Japonsko in Korejskim zalivom je bilo zadnje dni videti mnogo japonskih prevoznih ladij. S temi ladjami gre tudi neka ladja z brezžičnim brzojavom, tako da stoje prevozne ladje vedno v zvezi s Togovim brodom.

Hčerka Makarova

lepa 17letna gospodična, ni izgubila samo svojega očeta, ampak tudi svojega zaročnika. Bila je zaročena s prvim pobočnikom svojega očeta pomorskim častnikom Kedrovim. Poroča bi se imela vršiti spomladi, a jo je preprečila vojaka. Kodrovina se je s »Petropavlovskim« potopil.

Rusi prodirajo na Korejo?

Šul, 19. aprila. Neki uradnik civilnih oblasti v Gensanu poroča, da je korakala močna ruska straža po južni cesti ob vzhodni obali mimo Sungčana (?). Glavna moč je zasedla predvčerajšnjim Pukčeng, okoli 80 milj severno od Gensana. (To poročilo je jako neverjetno.)

Avstrijsko sožalje.

Petrograd, 18. marca. Avstrijski cesar in avstrijski zunanji minister Goluchowski sta izrazila svoje sožalje povodom smrti Makarova.

Liaojang,

taborišče Kuropatkino, je staro mesto. Kitajci trdijo, da stoji že 2000 let. Zdaj šteje poleti do 80.000 prebivalcev, pozimi pa jih mnogo odpotuje. Danes je Liaojang lepo mesto, ki trguje z deželnimi pridelki mandžurskimi. Trgovci so večinoma kitajskega pokoljenja, ki so pa že večinoma pozabili svoj rodni jezik. Mesto je zidano v pravilnem kvadratu, katerega vsaka stran je dolga okoli dve vrsti — nekaj več kot dva kilometra. Ako bo v kratkem Harbin upravno središče Mandžurije, bo pa Liaojang gotovo postal glavno trgovsko mesto te dežele. Mesto obdajajo štirje stari zidovi, kateri imajo šest vrat.

Skrydlov.

Petrograd, 19. aprila. Admiral Skrydlov je došel sem ter bil slovesno sprejet.

Pariz, 19. aprila. Iz Petrograda se poroča, da se je vršila v prisotnosti Skrydlova pod predsedstvom velikega kneza Aleksija konferenca mornaričnih veščakov.

Togo.

London, 19. aprila. Admiral Togo je odgovoril na mikadovo čestitko radi zadnjega uspeha, da ne bo preje miroval, dokler ne uniči še ostalega ruskega brodom.

Namestnik Skrydlova.

Petrograd, 19. aprila. Admiral Gubanskov, predstojnik tehničnega odseka v mornariškem ministertvu, je imeno-

van za vrhovnega poveljnika črnomoškega brodom na mesto Skrydlova.

Baltiško brodomje.

Petrograd, 19. aprila. Polkovnik Brocenko je dobil nalog, s nekoliko ladjami poiskati pot za baltiško brodomje skozi Ledeno morje in Behringov preliv do Vladivostoka.

Sodba nemškega vojaškega lista.

Berolin, 19. aprila. O položaju na bojišču na kopnem piše »Militär-Wochenblatt« sledeče: »Odlaganje mobilizovanja japonskih čet in njihovega prevoza postaja vedno bolj nerazumljivo. Le hitra ofenziva bi zamogla Japonski prinesiti nadvlado na bojišču. Le tako bi lahko Japonci potisnili svojega mogočnega nasprotnika proti Harbinu in vzpodbudili omahujočo Kino. Sedaj je že dvomno, če bosta prva in druga japonska armada zamogli uspešno napasti v Mandžuriji zbrano rusko armado. Vsaj naloga japonskih voditeljev je postala mnogo težja, kot bi bila, ako bi Japonci preje pričeli z ofenzivo. Rusi so, kakor se zdi, proti Jalu odposlali le nekaj konjenice in tretjo vzhodno-sibirsko divizijo strelcev. Kakor se kaže, se Rusi ne pripravljajo na noben resen odpor ob reki Jalu«.

Očividce pripoveduje o nesreči »Petropavlovsk«.

London, 19. aprila. Neki znamenjadajalec, ki je stal na mostu »Petropavlovsk«, ko se je ladja potopila, pripoveduje sledeče: Lital sem po knjigi za znamenja. Zadnji admiralov signal je zapovedal torpedovkam, naj se umaknejo v pristanišče. »Petropavlovsk« se je pomikal zelo počasi. Kar nenkrat se je ladja močno stresla. Nato sem slišal tri močne puke drugega za drugim. Skočil sem k vratom do krmila, toda nisem mogel do njih. Hotel sem toraj k oknu ter skočil skozi okno. Ladja se je nagibala na stran in bati se je bilo, da se vsak čas potopi. Na mostu sem zapazil s krvjo oblitega častnika. Bil je naš admiral Makarov. Ležal je na obrazu. Skočil sem k njemu, prijel ga za rame ter ga skušal vzdigniti. Ladja se je že pričela potapljati. Nastalo je grozovito vpitje in sum. Skočil sem v morje ter se prijel za neko plavajočo stvar. Tudi jaz sem se pričel potapljati. O! tega trenutka dalje se ne spominjam ničesar več. Na naši ladji je bil neki star mož z lepo belo brado, ki je bil zelo dober z moštvo. V roki je držal knjigo, v katero je zapisaval, morebiti je tudi risal — bil je Vereščagin.

Sodba »Svjeta« o Makarovu.

Glede nesreče, ki je zadela oklopnačo »Petropavlovsk«, pripominja ruski list »Svjeta«, da so na podoben način potonile tudi leta 1868. fregata »Aleksander Nevski«, l. 1893. »Rusalka« in leta 1897. »Gangut«. Vzrok tem nesrečam so ruska drznost in pomanjkanje previdnosti. Sedanja izguba je sicer obžalovanja vredna, toda Rusija se ni radi tega zmanjšala. Ruska vlada je po tem zadržala migljaj za bodočnost. Smrt admirala Makarova je nenadomestljiva izguba; v njem je izgubljen pravi Rus, človek globokega in prosvetljenega duha, energičen in hraber vojak ter izvrsten poveljnik brodom. Rusija pa ni uboga na odličnih admiralih. Imena Skridlov, Dubasov, Rozdestvenski govoré za to. Zal nam je za Makarova, toda ta smrt odličnega vojaka vendar ni nepopravljiva izguba za vojno. Makarov je dal lep izgled, kako treba služiti domovini. On ni poznal nevarnosti in ni računal ž njo.

Občni zbor obrtne zadrage v Novem mestu

se je vršil v nedeljo, 17. t. m., popoldne v društvenih prostorih. Občni zbor je bil prav dobro obiskan. Novomeški župan g. pl. Sladovič je bil navzoč. Zborovanje je otvoril predsednik g. Francič, pozdravil vse navzoče, posebno navzočega namestnika inštruktorja c. kr. trg. ministertva g. dr. Blo-diga.

Običajne točke so se odobrile. Omeniti nam je, da ima zadruga 1831 kron 39 v. premoženja. Razun tega pa ima od svojih članov 800 kron iztirjati. G. Malovič je predlagal spremembo pravil, da se vsaj deloma odpravi kakšno delo in da se v tem oziru imela nekoliko več moči. Omenil je tudi, da je žalostno, da se še do danes ni rešila neka vloga, katero je vložila zadruga pri obrtni gospodski.

Sprememba pravil bila je soglasno odobrena.

Nato je govoril g. Kregar iz Ljubljane o pomenu obrtnih zadrug. Govor razdelil je v dva dela. V prvem delu govora razlagal je pomen in pravice cehov — starih zadrug, v drugem delu govora pa je razložil ustanovitav sedanjih obrtnih zadrug, kak pomen in kakšne pravice imajo. Poučarjal je, da zadruga lahko prosijo za vojaška in druga erarična dela, snujejo lahko pridobinske zadruge in javna skladišča, zahtevajo, da se osnujejo obrtna sodišča, prirejajo razne razstave, osnujejo lahko po no-

vem obrtnem redu obligatorične mojsterske bolniške blagajne, zahtevajo tudi, da se upelje zavarovanje zoper starost in onemoglost, dalje lahko zahtevajo, da se bolj razvije obrtno solstvo, da se delo po kaznivostih omeji, zadruga lahko prireja za svoje člane kurze za praktično knjigovodstvo itd.

G. Franchetti iz Ljubljane je potem govoril o pomenu obrtne zveze in o ustanovitvi mojstrskih bolniških blagajn. Govornik je naglašal, kako potrebna je obrtna zveza, to je centrala vseh obrtnih združenj na Kranjskem. S statističnimi podatki dokazoval je, da je v drugih deželah združništvo bolj razvito, nego pri nas na Kranjskem. Govoril je dalje, kako potrebna je mojstrska bolniška blagajna. Končno pa priporočal, naj občni zbor sklene, da pristopi k obrtni zvezi in pa odobri, da se osnuje mojstrska boln. blagajna. Občni zbor je soglasno pritrdil temu nasvetu.

Nato je govoril namestnik inštruktorja c. kr. okrajni komisar g. dr. Blodig o kurzu za praktično knjigovodstvo in o razstavi vajenskih del. Povdarjal je, da bi bili taki kurzi potrebni za obrtnike, razstava vajenskih del pa bi bila spodbuda vajencem. Tudi ta dva nasveta je občni zbor odobril.

Sedila je zanimiva debata. G. Malovič naglašal je, kako potreben bi bil slovenski obrtni list. Pozdravil je namestnika obrtnega inštruktorja ter naglašal, da ni g. namestnik dr. Blodig prav storil, ko je samo v listu »Slov. Narod« naznanil, da se lahko v ponedeljek od 12. do 2. ure popoldne z njim govori. Govornik je naglašal, da novomeški obrtniki nimajo nobene stike s tem listom, veliko pa je tudi obrtnikov, ki ne bere »Slovenskega Naroda«, ampak »Slovenca« in uradno »Laibacher Zeitung«. Govornik je želel, da se v prihodnje to ne zgodi več in da se take stvari objavijo v vseh treh ljubljanskih listih.

G. Kregar se je pridružil temu protestu ter naglašal, da bi bil g. namestnik dr. Blodig imel več uspeha, ako bi bil to storil, kar je naglašal g. Malovič, tako pa je pa imel z govornikom vred samo 3 obiske.

Nadalje je govornik naglašal, da se z višje strani opetovano pri vsaki priliki naglašajo, da se obrtniki bavijo preveč s politiko. Ta slučaj nam pa jasno kaže, da se ravno od zgoraj politika goji, s tem da se tako važna poročila objavljajo enostransko v listu neke gotove kliše. Pri vsaki taki prilici treba pa je storiti neki sklep, da tako pokažemo in pa vsem takim uradnim osebam povemo v obraz, da tako ni prav. Govornik predlagal je sledečo resolucijo: »Občni zbor obrtne zadruge v Novem mestu protestira, da bi zastopnik obrtnega inštruktorja rata gojil politiko ter zahteva, ako zopet pride v Ljubljano kak zastopnik omenjene institucije na razpolago obrtnikom, da to naznani oficijelno vsem ljubljanskim dnevnim listom«.

V vidni jezi in razburjen je zahteval namestnik inštruktorja g. dr. Blodig besede. Prišel je takole: Ker ni v Ljubljani oficijelnega obrtnega lista. (Klic: Zato bi pa morali vsem trem dnevnikom naznaniti!) — Dr. Blodig: Slišal pa sem od neke osebe, da se »Slov. Narod« bere. (Klic: »Ljubljanka« se tudi bere.)

Dr. Blodig: To pa nisem vedel, da se »Ljubljanka« tudi bere. (Klic: Vsi socialni demokrati in anarhisti berejo »Ljubljanko«). Smeh.) Dr. Blodig: To me veseli, da se »Ljubljanka« berel — Obrnjen proti Kregarju zakliče Dr. Blodig: Sploh sem vam pa naznanil, da sem v ponedeljek zopet na razpolago obrtnikom.

Kregar: To ne gre, da se komu osebno naznani, oficijelno morate to storiti in sicer v vseh listih!

Dr. Blodig: Malovrhu sem tudi osebno povedal. Kregar: Malovrhu, prvič ko je bilo objavljeno, niste osebno naznanili, marveč ste oficijelno. Za prvič se gre, kaj potem z raznimi posameznimi osebnimi govoritve, nas nič ne briga. Dr. Blodig: »Ja, to sem storil!« Kregar: Bodite pravični in nepristranski, potem ne bo tacihi debat. — Dr. Blodig se nato razburjen vsede.

Resolucija je bila soglasno sprejeta.

G. Malovič predlog, katerega je podpiral g. Kregar, da se zadruga izjavi proti ustanovitvi pomočniške bolniške blagajne, se je soglasno sprejel.

Soglasno so bili v upravni odbor izvoljeni gg.: Pintar Ivan, Puč Lovro, Avsec Josip in Dolenc Hinko. Namestnikom pa gg.: Paulin Josip in Svetec Ivan.

Štajerske novice.

Š Ogenj. Iz Vidma ob Savi se poroča: V nedeljo, dne 17. t. mes., je zgorela hiša

posestnika Franca Umeka v Vrbinjski vasi. Škoda ni sicer velika, ker hiša je bila lesena, ali za sedanje kritično razmere kmed kega življenja je le vsejedno žalostno. Umek je hišo postavil lansko leto in letos mu je že zgorela. Kako je ogenj nastal, ni znano.

Š Kurzovci. Celjska »Domovina« piše: Za danes naj s slučajem, ki se je dogodil pri celjskem sodišču, pokažemo, kako budalosti so mogoče v našem pravosodstvu. Stvar je sicer smešna, vredna, da bi jo zabeležil kak humoristični list, ali v resnici je tako žalostna, da bi se vladajoči gospodje morali razjokati nad njo. V neki zadevi je zaslišaneec izjavil, da so mu v ohrambo izročene klobase pojedle podgane. Zapisnikar je bil kurzovec, in tu vam stoji črno na belem za pisano v zapisniku, da so klobase močgane pojedle, čegave, se seveda ne ve, najbrž zapisnikarjeve, kajti sicer bi taka neumnost ne bila v zapisniku. Pač je res umestno vprašanje, čemu naj bi se človek bolj smejal, ali močgane žročim klobasam, ali onim, ki pošiljajo med nas ljudi, ki so v stanu pisati tako neumnost? Žal, da ne smemo povedati, kar si mislimo še zraven.

Š Umrla sta v Mariboru hišni posestnik Feliks Schmidl in izdelovalec dežnikov Adolf Hobacher.

Koroške novice.

Š Čuden slučaj pozabljenosti pri godil se je v Prevaljih. Mož bi moral na povedati po pogrebu svoje žene imena in starost otrok. A mož, ki je bil čisto trezen, pa zelo žalosten radi izgube svoje žene, pozabil je imena svojih otrok ter ni bil niti v stanu povedati, katera hči ali sin je najsta rejši. Sele hči, ko je poklical oče na pomoč, je mogla dati pojasnila.

Š Č. g. Fr. Ks. Meško se mudi se da iz zdravstvenih ozirih v Črni gori, od koder se povrne na svojo župnijo začetkom majnika.

Š Cesarjev dar. Cesar je za po vodnji oškodovane prebivalce v Bistrici na Zilji daroval 2000 kron.

Primorske novice.

Š Iz občinskega sveta goriškega. V sili dne 15. t. m. je poročal župan, da dež. odbor ni dovolil mestu posojila 500.000 K. — Alojzij Čej je zahteval, naj se delavstvu za praznovanje 1. maja dá na razpolago mestna godba. Ta predlog so izročili upravnemu in finančnemu odseku. — Italijanskemu »Circolo accademico« na Dunaju so dovolili 50 K podpore. — Olepševalno društvo je prosilo, da se mu prepusti kos zemlje v Kosarniških ulicah za napravo vrtiča. Se izroči tehnični komisiji. — Župan poroča, da se je vložil rekurz zoper namestniški odlog glede Frintovih štipendij. Občinski svet je na to pritrdil pogodbi s tvrdko Kurz glede goriškega vodovoda iz potoka Mrzleka. Zoper to pogodbo so glasovali Faidutti, Ci ani, Motz in Makus. Sklenili so še, da se ustanovi poseben »vodovodni fond«, ki se bo upravljal posebej. Po dolgi debati se sklene, da se še natančno proučujejo razni studenci, iz katerih bi se dal napeljati vodovod ter se za to proučevanje določi 30.000 K iz vodovodnega zaklada.

Š Umrl je gosp. Alojzij Sorč, c. kr. poštar, veleposestnik itd. v Bovcu. Pogreb je bil danes.

Š Roparski umor polizkušan. O tem se še poroča: Napadalec Franc Pregel je izpovedal: V četrtek jutraj napelil se je od doma v Gorico. Vzel je s seboj 140 K, kateri denar je bil namenjen bratu, vseučni liščenemu dijaku. Ta denar je rabil brat, da bi se podal z njim na Dunaj ter nadaljeval tam svoje študije. Med potom pa je izgubil denar in ni ga mogel več najti. Zaradi tega lotil se ga je obup in nameraval si je že sam sebi vzeti življenje. Potem je to misel opustil ter si lomil glavo, kako bi prišel na drugi način do denarja. V tem premissjevanju prišel je v Čejevo krčmo in tu mu šine v glavo misel, ki je postala pozneje tudi sklep. Sklenil je namreč umoriti krčmarja in krčmarico in se potem polastiti njunega denarja. Čakal je v krčmi dolgo časa in ko se mu je zdelo, da lahko izvrši svoj namen, storil je to, kar je storil.

Š Oproščen duhovnik. V pretečeni jeseni aretirali so v Gorici italijanskega duhovnika don Angela Sbalchiero, ker so to zahtevale italijanske sodne oblasti. Tožen je bil namreč zaradi golufije, češ, da je ponarejal menjice Don Sbalchiero bil je izročen italijanski sodni oblasti, in v petek se je vršila proti njemu kazenska obravnava, na kateri pa je bil spoznan nekrivim, in zaradi tega oproščen.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. aprila

Gospodarsko delo »Slov. Narod« je priobčil v soboto članek v reklamo za

»Mestno hranilnico« ljubljansko. Začudili smo se, da je »Slov. Narod« kar naenkrat začel gospodarsko misliti. A tudi tu mu je izpodrsnilo, da je padel v svojo staro stran karsko lužo. »Mestno hranilnico« slavi tako, kot bi to bil edini slovenski denarni zavod v Ljubljani. On pravi: »Krona njenega poslovanja je njen zaslužek, dobiček, s katerim bode pospeševala obče koristne občinske naprave ljubljanske.« Mi nimamo seveda nič proti temu, ako »Mestna hranilnica« svoj dobiček, ki ga nabira iz cele dežele, uporablja za Ljubljano. A mi vprašamo: Zakaj pa liberalna stranka tako divje napada naše posojilnice na deželi, katerih delovanje je vsekzci obče koristno? Zakaj napada druge slovenske denarne zavode, katerih namen je vendar, zbirati, ohranjati in mobilizirati slovenski narodni kapital za naš domači gospodarski napredek? Kaj novo zna menje nosi na čelu stranka, katere glavno delovanje obstoji v tem, da ubija gospodarske naprave našega ljudstva!

Š Sveta birma. Zavoljo nepričakovanih okolnosti ne bo letos sv. birme v Ihanu (23. aprila), na Brezovici (12. majnika) in v Tomišlju (1. junija). V Sori pa se je od 26. majnika predstavila bolj na jesen.

Š Častnim občanom je izvolila občina Mirna č. g. župnika Franca Jarca, ki je nedavno na lastno prošnjo stopil v pokoj. G. Jarc bo živel v Ljubljani.

Š Stavka na Javorniku. Z Javornika, 19. aprila. Včerajšnji dan stavke je mirno minil. Delavci so mirni, ali jako navdušeni. Sestavil se je stavkarski odbor in podporni odbor. Danes jih pozivlje tovarna na delo in delavcem grozi, da pride večja množina delavcev od drugod. Orožništvo je tudi pomnoženo, a nima nič posla. Kmečko ljudstvo je za stavko navdušeno. Danes se izroči spomenica ravateljstvu kranjske industrijske družbe.

Š Solse vesti. Ker je nadučitelj v Domžalah obotel, poverjeno je vodstvo ondotne šole učiteljci gđ. Marijani Jelovšek, na njeno mesto pa pride absolvirana učiteljska kandidatka gđ. Gabrijela Šimenec. — Gđ. Margaretta Cacak, suplantka na šoli pri sv. Kunigundi pri Mariboru, pride za provizorično učiteljico na šolo v Nemški Loki, okraj Kočevje.

Š Pošne vesti. Razpisuje se mesto poštnega odpravnika na c. kr. poštnem in brzojavnem uradu (III/4) v Suhorju (politični okraj Črnomelj) proti pogodbi in kavciji 400 kron. Letna plaša 600 kron, letna plaša za oskrbovanje brzojavne službe 100 kron, uradni pavšal 150 kron in letni pavšal 140 kron za lokalno dostavljanje poštinih pošiljatev. Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Š Duhovniki semiške dekanije imajo shod »sodalitatis s. Cordis Jesu« dne 27. t. m. ne pa 25., kakor je bilo prvotno določeno, v Podzemlju. Začetek točno ob 10. uri dopoldne.

Š Na Žalostni gori je služba božja ob 6. in 10. uri vsak Marijin praznik, dalje oba binkoštna praznika in drugo nedeljo po Veliki noči in v nedeljo po sv. Jakobu. Dalje je ondi služba božja vse petke v postu. Tudi ob delavnikih je večkrat sv. maša.

Š Iz Razdrtega. Dne 16. aprila zgodila se je pri nas strašna hudobija. Po noči od 1. — 2. ure v lomili so tatje železno ograjo prioknu velikega oltarja in v lomili v cerkev. Tam so pokradli — eden izmed njih moral je biti dobro zveden, kje da so skriti ključ — monštranco, ciborij svetimi hostijami, v zakristiji 2 keliha s patenami, dragoceno monštranco, nadalje so ti satani ukradu pri oltarju Matere Božje 2 dragoceni kroni. Svetih hostij nismo mogli najti. Tatov dosedaj niso dobili. Ljudstvo je silno razburjeno in od strahu pred tatovi ne more spati. Škoda je velika, ker so bile stvari dragocene. Zahvaljujemo se pa Razdrtani gospodom, ki so dne 18. t. m. na shodu »Sodalitatis« v Postojni darovali za napravo nove cerkvene oprave za našo cerkev. Darovali so: Gospod dekan Gornik 32 K 70 v. Č. gg.: Andrej Ažman 10 K, Franc Gabrček 5 K, Valentin Remškar 8 K, Jožef Hartman 10 K, Ignacij Okorn 10 K, Jakob Bajec 10 K, Anton Žgur 20 K. Bog jim plačaj!

Š Nemiri na Hrvaškem. V ponedeljek je odšla zopet ena stotinja infanterije v Samobor, ker vladajo med kmečkim prebivalstvom veliki nemiri vsled srda nad gospodstvo, ki je zaprla mnogo kmetov, udeležencev zadnjega izgrede. — Kmetje so baje tudi zagrozili, da bodo poslancu Kiepachu zažgali hišo.

Š Smrt na klanecu. V Bečajah, župnije sv. Vid pri Cerklju se je peljal posestnik Višič po hudem klanecu navzdol. Padel

je z voza tako nesrečno, da si je zlomil vrat in takoj izdihnil.

Š Votivna cerkev in spomenik cesarice Elizabete v Genfu. Načelnik osrednjega odbora v Genfu, g. S. Singer, ki ima ustanoviti deželne komiteje v posameznih kronovinah, se mudi v Ljubljani, da se stavi kranjski deželni komitej. Singer je bil že pri dež. predsedniku bar. Heinu in prevz. g. knezoškofu dr. Jegliču in drugih odličnih osebah, kjer je govoril za to patriotično podvzetje, pri katerem naj bodo vse stranke zastopane. Deželni glavar, g. pl. Detela, je obljubil svojo posebno naklonjenost ter je pripravljen sprejeti častno predsedništvo. — Komiteju so že pristopili gg.: baron Lichtenberg, dr. A. Sehafter, župan Ivan Hribar, poslanec dr. I. Šusteršič in dr. Kadar se komite izpopolni in izvolijo odborniki, se objavi razglas.

Š Razpisana je služba sodnijskega sluga v Ščurji Loki.

Š Samomor v pričo soproga. Iz Trsta poročajo, da se je zastrupila, popivša nekoliko karbolne kisline, 36letna Marija Figelj. Pokojna je bila omožena in je imela dva otroke: devetletnega dečka in šestletno hčerko. Zastrupila se je na lastnem stanovanju na Greti štev. 2, in sicer v pričo svojega soproga, kateri jej je skušal iztrgati iz rok stekleničico, iz katere je pila smrtonosno tekočino ter si je pri tem tudi opeknel roko.

Š Zemlja se je odprla. Pod strugo potoka, ki teče skozi Mleščev v Mrzlo Polje, se je napravila velika zemlja odprtina, v katero izgine skoro vsa voda.

Š Iz Kranjske gore. (Odgovor »Narodovemu« dopisniku.) Dne 7. t. m. je nekdo v »Narodu« neresnično trdil, da je ustanovnik in bivši načelnik veteranskega društva Alojzij Peterman brez vzroka dne 6. sušca zaključil občni zbor. To je po trditvi »Narodovi« storil iz jeze, ker pri volitvi na listkih nikjer ni bilo zapisano njegovo ime. Dalje je trdil dopisnik, da so bili večinoma vsi člani pri občnem zboru in da so odborniki takoj po odstopu Alojz. Petermana prevzeli vse društveno imetje. Vse to je iz trte zvito, istina pa je: Dne 6. sušca se pri občnem zboru niti vršila ni volitev, ker zaradi hrupa nekaterih članov še prva točka glede računov ni bila rešena. Po društvenih pravilih pa je volitev šele osma točka. Jaz imam v svoji miznici še danes v zavitkih 20 volilnih listkov, katere so člani ali sami prinesli, ali pa jih poslali po pošti. Na 19 listkih pa je zapisano moje ime, le na enem ne. Članov pa je bilo navzročih samo 22, torej ne »večinoma vsi«, kar piše »Narodov« dopisnik. Tudi imam še danes nekatere društvene stvari v svoji hiši, to so: miza, društvene knjižice in nekaj slik. Istina je tudi, da so me ravno isti odborniki, ki jih dopisnik označuje za »Narodovce«, prišli prositi, naj še ostanem načelnik. Ti so: Janez Podlipnik, Tomaž Brane, Jože Kerstnik in še nekateri. Že dvakrat preje sem hotel odstopiti, a vsled prošnje članov sem ostal načelnik. Tudi sedaj so me prosili, a se nisem udal vsled žalitve nekaterih članov. To je istina. Pristavim pa še, da je po moji sodbi »Narodov« pisec nemškutar. Veseli pa me, ker se mi ne more čitati, da bi bil kje kaj izneveril ali ukradel, ali lazil po Bosni. — Alojzij Peterman.

Š Litija ob Savi. V soboto, 23. apr., prirede litijski diletanje v prostorih gospoda Oblaka igro »Revček Andrejček«. Nastavno vlogo bode igral gospod Bukšek iz Ljubljane. Začetek igre bode točno ob 8 uri zvečer. Blagajna se odpre ob pol 8. uri. Pri predstavi sodeluje slavna litijska godba na lok. Ker je čisti dobiček namenjen za poravnane stroškov novega odra, se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor diletantov.

Š Predor pri Boh. Beli. Z Boh. Bele se nam piše: »Delali bodo železnico, pa je ne bodo naredili.« Tako je trdil lani 90 letni Jurij Katrin. Mož jo je deloma pogodil. Delali so že železnico pod Zobom in zabili v tla mnogo tisočakov, a delali so zastoj, in železničarji so se morali umakniti na levi breg Save. Pa tudi tukaj si inženirji z novo progo belijo svoje glave. — Te dni jim je prišel s sm železniški minister na pomoč. Z pet so predstavili progo tako, da bo predor med Belo in Stengami nad eden km dolg — ne nad tri km, kakor je brzojav napačno poročal. — Če bo ta predor končno obveljal, še na vemo. Kar nas je belanskih »izvedencev«, pravimo, da bi jo inženirji najbolj pametno uganili, ko bi proga med Belo in Bistrico kar nič ne prišla izpod zemlje. Dasi imamo, kakor sploh znano, karjenja in skalovja v izobilju, vendar pravijo, da naš kamen ni prida za železnico. To dela podjetnikom velike skrbi. Kakor krti rijejo Lahi sedaj tu, sedaj tam pod zemljo in zasledujejo trdi kamen. Dobili so na nekaterih krajih celo lep rudečkast marmor, a gradbeno vodstvo pravi, da je le premalo trd. Treba bo torej čistega »de-

mantar, da bo nemški most trdno stal na slovenski zemlji. — Delavci, nad 1000 po številu, so še dosti mirni. Lahki drže skupaj kakor ena kompanija. Pred kratkim so trdili, da jih je v predoru skozi »Sako« strasil sam zelenec, katerega posebno mineri ključajo radi na pomoč. Že je bila zbrana posebna deputacija, ki naj bi šla prosit belanskega pretja, da jim prežene peklenščaka iz luknje. A ko je satan zvedel o tem sklepu, jo je sam popihal. — Slovani se ne brigajo eden za drugega. Hrvat se ne zmeni za Črnogorca in Slovenec ne za Čeha, zato robujejo laškim akordantom. Makedonci ne marajo naši podjetniki, boje se črnih koza. Delo razun predorov na prosti progi je po večjem izvršeno. Kdor želi videti, kako se svet »gliba«, naj pride v naš kot, ne bo mu žal.

— **Slov. plan. društvo** je zaznamovalo izredno hvaležno pot iz Podlipa pri Vrhniki na vrh sv. Treh kraljev (ok. 900 m nadm. višine), kojega vključujejo legi in velikanskemu, prekrasnemu razgledu obišče vsako leto le malo prijateljev prirode. Z vrha je društvo markiralo pot doli na slikovite Rote nad Logatcem, tako, da je poskrbljeno za sigurno dohod od dveh strani. Z Vrhnike kakor iz Logatca rabi se dobre 3 ure peš. Gotovo zaslovi ta redki, znameniti vrh med slovenskimi turisti.

— **Slovenci v Gradcu** Slov. društvo »Domovina« v Gradcu priredi dne 24. apr. t. l. v dvorani »zum wilden Mann«, Jakominiassse 3, veseličo s petjem, gledališko igro »Za muje ni v laka«, srečujom in šaljivo pošto. Nastopili bodo tudi prvič tamburaši lastnega tamb. zbora. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina pred prodajo 40 v., pri blagajni 60 vin. — Vsebinska vsporeda je jako obilna in zanimiva, posebno nastop četvorice pritlikavih solistov, ki bodo nekoliko »narodnih« zapali.

— **Šine na novih železnicah.** — Meseca julija ali avgusta t. l. se izvršijo naročila na šine za novo železniško zvezo do Trsta. Iste bodo obsegale okoli 250.000 m za več let. Dosedaj uporabljene šine tehtajo 354 kg, ki se pa povečajo pri novih na 355 kg. Take šine se porabijo na odprtih delih železnice, v tunelih pa šine na stol. Po teh se vozi s hitrostjo 108 km. Taka šina za tunel tehta 42 do 43 kg ter je že uvedena na črti Neulengbach-St. Pölten. Te šine so jako trpežne. Poleg šine na stol se utegne uporabiti tudi vinjol-šina, ki je težka 44½ kg, pa ceneja od prve. Treba pa jo še preskusiti, potem se odločijo za eno ali drugo.

— **40.000 kron** znaša glavni dobitek loterije za sobe grelnice. Opozorjamo cenjene bralce, da se vrši žrebanje nepreklicno 23. aprila letos.

— **Občinska seja v Spodnji Siški.** (Vodovod. — Lov na dražbi. — Stavbinske zadeve.) Piše se nam: Predvčeršnjim je bila na dnevnem redu obč. seje v Spodnji Siški naprava vodovoda in kanalizacije. Ljubljana zahteva sledeče pogoje, če hoče občina iz Kleč dobivati vodo: 1. Da napravi v Klečah na svoje stroške še en vodnjak; 2. da napravi v šišenskem hribu rezervar; 3. da vpelje vse cevi na svoje stroške; 4. da plačuje Ljubljani za popraviljanje tistih kanalov, skozi katere bode voda iz Siške tekla; 5. da plača vodo po 5% ali pa po 13 vin. od kubik metra; 6. da vse načrte sama plača in preskrbi. Ker so pa pogoji od Ljubljane tako pretirani, sklenil je odbor, da ostane pri prvem sklepu o napravi vodovoda. — Dalje je bila na dnevnem redu prošnja za podaljšanje lova za 5 let. Obč. odbornik Oister je vprašal, koliko da se je do sedaj plačevalo. Odgovoril mu je župan, da se je plačevalo 140 K na leto. Nato je g. Oister predlagal, da se lov na dražbo razpiše. Omenil je, da vé za gospoda, kateri za lov ponudi 400 K in tudi več. Nato se je oglasil neki odbornik z opombo, namreč, da če se drugim lov prepusti, da bodo vse izstrelili. Gosp. Oister je odgovarjal, da se tega ni bati. Nato je stavil g. Peter Kosler predlog, da naj lov ostane tistim, ki so ga do sedaj imeli in da se poviša plačilo za 60 K na leto. Na ta predlog je gospod Oister protestiral z opombo, da se mora gledati na to, da lov občini več dobička prinese, ne pa na to, da bi se nekateri protežirali in občini napravljali škodo. Obč. odbor je sklenil, da se lov na dražbi odda. — Na dnevnem redu je prišla tudi pritožba hišnega gospodarja I. Vodiška iz Spodnje Siške, ker mu stavbena komisija ni dovolila zidati v vrtu nove hiše ter je zahtevala, da odstopi 6 m. sveta od meje. G. Oister je zahteval od komisije, da mu ista pokaže postavbo, da se mora Vodišek umakniti 6 m. Ali komisija (župan gosp. Maurer, stavbeni inženir I. Burger, P. Keršič in g. P. Kosler) mu ni mogla pokazati postave. Pokazala je pač neko postavbo, toda ista le pravi, da se mora od hiše do hiše 6 m. pustiti, ako se okna delajo, pa morata oba gospodarja po 3 m. odstopiti, ne pa eden 6 m. G. Oister je opozarjal, da se ves odbor pač ne sme tako osramotiti in da se mora

postavno postopati. Do sklepa pa ni prišlo, ker se je moral g. Kosler zaradi svojih parcel odstraniti. Naj se v bodoče osira na postavbo!

— **Županom** občine Vel. Poljane je bil 14. t. m. enoglasno izvoljen gosp. Anton Andolšek, ki je že tudi doslej s hvalevredno vestnostjo in skrbjo opravljal to službo.

— **Birmovanje.** V nedeljo je bila sv. birma v Šnt Vidu pri Ljubljani. Birmancev je bilo 119.

— **Mesto kaznilnišnega višjega ravnatelja v Kopru** je razpisano. Prošnje je predložiti službenim potom drž. pravništvu v Trstu do dne 15. maja.

— **V Poljniku** so začeli drugi teden po Veliki noči podirati staro cerkev. Ljudje delajo z veliko unemo. Nova cerkev bo znotraj dogotovljena že to leto in bo najbrže posvečena brezmadežni Devici Mariji in sicer lurski, ako bodo dovolili v Rimu. Sedaj je bila posvečena Marijinemu rojstvu. Torej vrli častilci brezmadežne Gospe, pokažite nam dobrohotno srce in radodarne roke.

— **Izseljevanje.** Brzoparnik »La Bretagne« francoske družbe, (zastop. potovalna pisarna Ed. Smarda), je odšel iz Havra 9. apr. in srečno došel v New York 17. aprila; vozil je 8 dni 7 ur.

Ljubljanske novice.

Ljubljanski občinski svet.

Ruska zahvala.

Pričetkom seje je župan Hribar prebral naslednjo zahvalo, ki je došla iz Petrograda na izjavo ljubljanskega obč. sveta:

»Petersburskaja gorodskaja duma poručila mně peredat duńč goroda Ljubljana iskrennuju blagodarnost za poželanije uspeha v borbě s kovarnym vragom. Gorodskoj golova Leljanov«.

Cesarjev spomenik v Ljubljani.

Najzanimivejši točki včerajšnjega dnevnega reda sta bili izvestno točki o oddaji izvršitve cesarjevega spomenika v Ljubljani, o določitvi prostora za ta spomenik in o določitvi prostora za Prešernov spomenik. Župan je določanje prostorov včeraj še odstavil z dnevnega reda, pač pa je obč. svet sklenil o oddaji izvršitve cesarjevega spomenika. Občinski svetnik Subic je poročal, da se je župan pogajal tudi z Bernekerjem, ki je proračunal stroške za svoj spomenik na 48.600 kron, dodim je Peruzzi proračunal 27.381 kron. Gospod Subic je dejal, da je Bernekerjev načrt le redigate dobil svoje častno drugo darilo, ker je Berneker napravil osnutek na širši podlagi in se ni držal od občinskega sveta določenih mej. Občinski svet je včeraj sklenil, da odda izvršitev cesarjevega spomenika g. Peruzziju. Spomenik bo iz laškega marmorja.

Napisi bodo letnice, ki bodo spominjale na potres, na obisk cesarjev in na sestanek slovenskih županov. Napisi »Slovenske občine« pa bo pričal, kdo je postavil spomenik. Postavljen mora biti spomenik do dne 10. maja 1905, ko bo desetletnica cesarjevega obiska.

Obžalovati je le, da Peruzzijev spomenik ni prav nič lep in nič zanimiv. Bernekerjev bi napravil ves drugačen vtisek in bi bil res kras Ljubljani, ker je nekaj posebnega. Bernekerjev načrt predstavlja rod bino sredi razvalin, kateri podaja cesar roko v pomoč.

Olepšan Marijin trg.

Občinski svet je sklenil kupiti Schifferjevo hišo na Marijinem trgu za 60.000 kron, Mayerjevo staro hišo, ki stoji poleg te hiše pa za 40.000 kron. Plača se iz vseučiliškega zaklada.

Hiši morata biti izpraznjeni do 1. maja 1905 magistrat se pa zavezuje hiši v šestih tednih podreti in ondi za vedno napraviti trg.

Trgovca g. Urbanc je poslal izjavo, da v ta namen daruje mestu 1000 kron.

Stavbinske zadeve. — Razne stvari.

Občinski svet je odločil: Katarina SuBernik mora svojo barako nasproti topničarski vojašnici podreti do dne 8. maja. — Mestni elektrarni se da stavbinsko dovoljenje za zgradbo nove delavnice in skladišča. Izjemno se tudi pritrdi, da je ta stavba ondi lahko enonadprotna. — Pri otroški bolnici mesto napravi ograjo. Stroški bodo znašali 4767 K 40 v. Dela je občinski svet oddal terdki Faleschini in Fr. Pilko. — Na bivšem Del Cottoreu svetu se prodaja 527 kvadratnih metrov za 4000 kron g. Kastelicu, blagajniku »Ljudske posojilnice« in se mu dovolji, da sme ondi zidati vile, ne da bi se dotikala kake druge stavbe. — Sprememba parcelacije oddelka IV. škofjskega posestva pri sv. Petru se odobri, istotako prošnja za podparcelacijo stavbišča Zasehkovih dedičev v S. dajskih ulicah. — Za pokladanje cevi po novih ulicah okoli projektovanega poslopja za drugo državno gimnazijo se odobri 13.160 kron.

Obč. svetnik g. Lenč je izrazil željo, naj bi se posredovalo, da se sedaj, ko je zid pri sv. Petra cerkvi podrt, podrti tudi zid ob škofjevo poslopju. Župan je dejal, da se to zgodi, ko nastane ondi nova cesta. — Hšni administrator Janez Stritar in Marija Zadel sta bila naknadno sprejeta v obč. zvezo. — Predlog g. Velkavrhja za drugačno zaračunavanje porabe vode, je bil odklonjen. — Cesar Fran Jožefovo ustanovo za realce je obč. svet podelil realcu IV. real. razreda Leopoldu Sterlekarju. — G. Jos. Gorup se je brzojavno zahvalil na čestitki županovi povod m njegove 70letnice.

Slovenščina v vozovih drž. železnice.

Glede preziranja slovenščine pri napisih v vozovih državne železnice je sprožil pravomesten predlog obč. svetnik g. dr. Triller. Protestu se je pridružil ves obč. svet. Res je, kar je povdarjal dr. Triller, da je vodstvo državne železnice pričelo iztiskati slovenski jezik iz javnega prometa.

V vozovih, kjer se vozi 99 odstotkov kakega prebivalstva, ki nemščine ne razume, so celo varnostni napisi samo v nemščini. Ustvariti se hoče morda glede na novo železnico kak prejudic, ali se pa hoče izbrisati pri tujih vsak vtisek, da se vozijo po slovenski zemlji.

Predlagal je, naj občinski svet protestira proti takemu preziranju deželne jezika, kar ovira tudi rednost prometa ter zahteva na vseh železnicah po slovenski zemlji popolno enakopravnost slovenskemu jeziku.

Ta protest in zahteva se sporoči železniškemu ministru in ravnateljstvu drž. železnic v Beljak.

Nekaj je pa občinski svet pozabil! Poslati protest poslancu ljubljanskega mesta dr. Tavčarju, da kot upravni svetnik dolenske železnice niti s prstom ne migne, da bi v vozovih dolenskih železnic bili slovenski napisi. — Dokler narodno napredna stranka tam, kjer ima moč, ne stori ničesar za obrambo slovenščine, ampak jo v smislu slovensko-nemške liberalne zveze izdaje, tudi take izjave, ki so menda bolj za parado, ne bodo imele uspeha. Dejanja, ne besede, gospoda!

Društvo »Pripraviški dom« bo imelo prihodnji četrtak, 21. aprila, svoj letni občni zbor ob 11. uri v konferenčni sobi tukajšnjega c. kr. učiteljskega. K obilni udeležbi vabi odbor.

Cenene žemlje. Avg. Simnec, pekovski vajenec pri pekovskem mojstru F. Pauerju na sv. Petra cesti št. 48, je bil danes jutraj aretovan. Zasačili so ga, da je kradel svojemu gospodarju žemlje in jih nosil vojakom v vojašnico in tudi strankam po hišah ter jih prodajal po 2 v. Denar je spravil v svoj žep. Tudi dvema pomočnikoma je pobral denar. Kradel je ves čas, odkar je bil pri Pauerju, t. j. od 20 svečana t. l. naprej. Policija je nepoštenega vajenca izročila dež. sodniji.

Laški delavci. Včeraj pripeljalo se je 150 laških delavcev v Ljubljano. Od teh jih je ostalo 80 v Ljubljani, 70 se jih je pa odpeljalo v Kočevje. — Na Dunaj se je odpeljalo včeraj skozi Ljubljano 100 laških delavcev in ravno toliko tudi v Budimpešto.

Pogreb umrlega gospoda vodje zemljiške knjige v pok. g. Jakoba Kavčiča, je bil včeraj popoldne jako lep. Udeležilo se je pogreba mnogo dostojanstvenikov in občinstva iz najodličnejših ljubljanskih krogov. Opazili smo tudi deputacijo »Ljudske kuhinje«, katere marljiv in požrtvovalen odbornik je bil več let blagi pokojnik. Sveta maša za dušnico se bo brala jutri ob 10 uri popoldne pri frančiškanih. — Pogreba gostilničarja gosp. Andreja Zajca se je udeležilo tudi veteranno društvo.

Na Tirolsko je odpotovalo včeraj 100 delavcev. Delati bodo pri železnici.

V Ameriko se je odpeljalo včeraj 31 izseljencev s Kranjskega.

Potrjenih je bilo včeraj samo 27 mla-deničev.

Potresno tresenje, ki je imelo približno v Makedoniji svoje središče, je včeraj ob 7 uri 16 min. zvečer zopet zabeležila tukajšnja opazovalnica potresa.

Koncert za člane ljubljanske društvene godbe se vrši jutri, v četrtek, 21. t. m., v restavracijskih prostorih »Narodnega Doma«. Začetek ob pol 8 uri zvečer. Nečlani plačajo vstopnino 30 vinarjev.

Izgubljeno. Na Mestnem trgu izgubila je dne 16. t. m. služkinja Julijana Tratinik stanujoča na Mestnem trgu št. 27, ručavo usnjato denarnico z vsebino 5 kron. — V Lattermannovem drevoredu pozabila je na klopi postrežnica F. Wrussova, stanujoča v Dalmatinovh ulicah št. 5, denarnico, v kateri je imela nad 19 kron denarja.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in službo. Mestni trg št. 27, telefon št. 99 Od 1. do 14. aprila je dela iskalo 26 moških in 89 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 24 moškim in 110 ženskim delavcem; v 65 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. jan.

do 14. aprila je došlo 801 prošnja za delo in 805 deloponudob, v 473 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj, moški: 1 sladstičar, 1 mlinar, 1 kovač, 3 trgovski slugi, 1 hotelski sluga, 2 kočijaži, 12 konjskih in kmečkih blapcev, dva vitna delavca, 3 dninarji, vajenci: za trgovino in pekarijo, ženske: 3 šivilje, 5 natakarij, 1 fina sobarica, 5 kuharic, 8 deklic za vsako delo, 12 deklic z otrokom, 3 gostilniške kuharice, 6 gostil. deklic, 6 deklic za kmečko delo. — Službe iščejo, moški: 1 stavbeni polir, 2 skladiščnika, 1 plačilni natakar, 2 graščinska vrtnarja, 3 pisarniški slugi, 2 hišniki, 2 slugi, ženske: prodajalke za mešano in specerijsko stroko, konditorija in začetrnice, 2 gospodinj in drugi posli. — Posredovanje stanovanj in mesečnih sob. — Pisnimim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Poročili se bodo gg.: dr. Gabriel Piccoli, lekarnar, z Angelo Piccoli iz Trsta. Monter mesine elektrarne Martin Tabor z gospod. Matildo Lobe. Voznik mestne električne železnice Martin Orehek z gospod. Marijo Krivec.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Povožen starec. 27. decembra 1903 zvečer okoli 9. ure je našel Anton Piečnik v Hotederski na cesti ležečega povozenega človeka, katerega so takoj spoznali, da je to občinski revež 71 let stari Anton Pivk. Cez dva dni je umrl. Tega dejanja sumljiv je bil Anton Nagode, posestnik v Gorenji, katerega je pa sodišče oprostilo. — Na dinamitu spal. Marko Bičenič iz Brinja, železnični delavec na Račici, je stanoval v leseni baraki Simčevih bratov. Neco dno so ženske zapazile, da si Bičenič ovija noge v razrezano njim lastno postelj sko rjuho, in ker je izginila tudi obrisača, preiskovale so obdolženčovo posteljo ter v svoje začudenje našle pod posteljo v neki vreči precejšno množino dinamitnih patron in kapselne, 1 kramp in kladivo, pod slaminico njegove postelje pa užigalne vrvice. Ukradeni dinamit je bil last delodajalca Omera Brunja. Bičenič ne taji, da bi bil rjuho vzel, odločno pa taji tatvino dinamita in pravi, da mu je to nekdo podvrgel, in če bi bil on to vedel, da se nahaja tako nevarno streljivo pod njegovo posteljo, bi za vse na svetu ne nočil v baraki. Temu za govoru je sodišče verjelo in je Bičeniča obsodilo le zaradi vzete rjuhe na 48 ur zapora.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Nemiri. Stavkujoči delavci tovarne za krtače v Debrecinu so imeli 17. t. mes. shod, katerega pa oblastva niso dopustila. Stavkujoči delavci so nato šli skozi mesto, razbili svetilke in obmetavali mestno hišo s kameni. Ker policija ni zadostovala, poklicano je bilo vojaštvo. Tudi vojake je množica obmetavala s kamenjem. — 19 deklic u to n i l o. Iz Budimpešte se poroča, da je v občini Kovač v Grani vtonilo 19 deklic. Le pet se jih je rešilo. Do sedaj so pogegnili iz valov 11 trupel. — Silna bora divja po Trstu. Napravila je veliko škodo. Neko deklico je vrgla v morje, a so jo mornarji rešili. — Plaz jih je podsul. Iz Briga (okraj Wallis) se poroča, da je v vasi Grengiols podsul neki plaz 5 hiš z 20 osebam.

Telefonska in brzojavna poročila.

Stavka železničarjev na Ogrskem.

Budimpešta, 20. aprila. Ker je vlada izdala naredbo, s katero prepoveduje uslužbencem državnih železnic, udeleževati se shodov, na katerih se razpravlja o zboljšanju plače, se je pričel štrajk. Kljub vladni prepovedi in grožnji, da bo vsak, ki se shoda udeleži, discipliniran, se je pripeljalo sem na stotine železničarjev, da se udeležijo skupnega shoda.

Budimpešta, 20. aprila. (Kor. urad.) Po vseh ogrskih državnih železnicah je stavka železniških uslužbencev. Radi tega je ustavljen na državnih progah ves promet. Noben vlak ne vozi. Danes jutraj je orientni vlak od Budimpešte do Dunaja vozil le kot posebni vlak. Iz Budimpešte vozijo danes le vlaki južne železnice.

Budimpešta, 20. aprila. Državni železniški uslužbenci so naznanili vladi, da vladno predlogo o zboljšanju njihovih plač smatrajo nezadostnim in da zahtevajo, da se izvrše vse zahteve, ki so zabeležene v njihovi spomenici.

Budimpešta, 20. aprila. (Kor. urad.) Odbor stavkujočih je včeraj dal drž. želez-

niškim uslužbencem brzojavno naznanilo, naj v polnoči zadrži v postajah vse vlake. — Oriental vlak Carigrad-Pariz je kljub temu, če tudi nekoliko pozneje, odšel.

Budimpešta, 20. aprila. Tu se je pričel štrajk točno o polnoči. Čuvaji na premikalniših so pogasili vse luči, izvzemši »semafore«. Železniški stroj, katerega je hotel mek vlakovodja pripeljati v postajo, se je moral ustaviti, ker se je več sto štrajkujočih vleglo pred stroj.

Budimpešta, 20. aprila. (Kor. urad.) Policija je storila obširne priprave, da prepreči dohod železniških uslužbencev v Budimpešto in razrušenje kolodvorov. Od 450 zagrebških železniških uslužbencev, ki so došli z lokalnim parnikom, jih je bilo 350 aretiranih, ker so s svojim dohodom nastopili proti prepovedi vlade. Vest o tej aretaciji je povzročila veliko razburjenje. Ko vsi aretiranci povedo svoja imena, bodo po odgonu odpisani domov.

Budimpešta, 20. aprila. Osební promet na Dunaj se vrši z ladjami. Tudi železniški brzojav je pretrgan, tako da tu ne vedo o usodi posameznih vlakov. Prostor, kjer bi se imel vršiti shod železniških uslužbencev, so policaji in orožniki zasedli.

Budimpešta, 20. aprila. (Kor. urad.) Železniški polk je na poti sem, da vsaj deloma vzdrži promet. Cene živil so že znatno poskočile, a s podražje še bolj.

Budimpešta, 20. aprila. Izvršujoči odbor železniških uslužbencev je hotel k prometnemu ministru, a minister odbora ni hotel sprejeti.

Zagreb, 20. aprila. Po vseh postajah zagrebškega prometnega ravnateljstva se je danes zjutraj pričela stavka železniških uslužbencev.

Japonsko-ruska vojska.

Petrograd, 20. aprila. Ruska čuječnost je zopet preprečila napad na sibirsko železnico. Ruski vojaki so ustavili mongolsko karavane, pri kateri sta bila dva v mongolska trgovca preoblečena Japonec, ki sta hotela železnico poškodovati z bombami.

London, 20. aprila. Japonec delejo naporno, da hitro spravijo na Korejo še dve diviziji. 120 japonskih transportnih ladij je zapustilo japonske luke.

London, 20. aprila. Iz Šula se poroča, da izkušajo japonske oblasti z vso strogostjo izvesti zdravstvene predpise, ker ravno na ta način se upajo zatreti veliko epidemijo. Poročajo se, da so Japonci že sezidali v severni Koreji izredno močne trdnjave v varstvo pristanišč in železnice.

Tokio, 20. aprila. Župani iz Tokia, Kiota, Oake, Nagotje, Jokohame, Kob in Nagasakija so izdali sledeči razglas: »Župani najvažnejših japonskih mest zatrjujemo na razna vprašanja, da vlada v notranjosti japonskega cesarstva popolen mir. Na Japonskem je v armadi tisti red kot v vojski. Trgovci in popotniki, ki hočejo priti v našo deželo, ne bodo zadeli na nobene težkoče in nevarnosti. Promet na morju je neoviran. Japonska in njeno brodovje leži v vojskinem ščiti, toda vspehi japonskega brodovja ščitijo državo pred sovražnimi napadi.«

London, 20. aprila. K reki Jalu prihajajo neprenehoma ruske čete. Med Antu nom in Kuilenšangom je že okoli 15 000 Rusov. Kot glavno taborišče so si izbrali Ngansanšian. Japonsko bombardiranje od 15. t. m. je razrušilo zapadni del Liatešiana.

Žužemberk, 20. aprila. Včeraj ob 11. uri dopoldne je v Hinjah ogenj tridesetim posestnikom uničil vse. Nesreča velikanska, beda velika. — Zupanstvo.

Dunaj, 20. aprila. Do 1/2. ure so se v drž. zboru dobesedno ditale došle ulege, na to so se vršila poimenska glasovanja.

Dunaj, 20. aprila. V ospredju parlamentarnih dogodkov stoji nasvet, naj namestu prvega čitanja proračuna pride v razpravo prememba poslovnika. Od pogajanj je odvisno, ako se predlog vloži še v današnji seji. Parlamentarne komisije Poljakov in Čehov so imele posvetovanja. Tudi Jugoslovani so imeli posvetovanje s Čehi.

Dunaj, 20. aprila. Načrt zakona za razširjenje tržaškega pristanišča določa: I. Za novo pristanišče pri

Sv. Andreju in za lesno skladišče z obrežjem pri Šklednju se določi 46 milijonov kron. II. Zato se dovoli finančnemu ministru najeti dolg na ne več kot 4%.

Dunaj, 20. aprila. Poslanec Povše je vložil nujni predlog za podporo pogorelcem v Vrhu in za podpore vseh ognja oškodovanemu posestniku Kordanu v Ravnah.

Zagreb, 20. aprila. Urednik napovednega katoliškega lista dnevnika bo svoječasni grško-katoliški župnik in urednik lista »Hrvatski Branik« v Mitrovici, Relić; zdaj se muči v Ameriki. Poslanec dr. Hara mbašić bo le glavni sotrudnik.

Zader, 20. aprila. Tu so pričeli štrajkati zidarji. Zahtevajo, da se jim plača zviša za 25 oistotkov.

Društva.

(Telovadno društvo »Sokol« v Siški) bode imelo svoj prvi izlet v društveni opravi v nedeljo, dne 24. t. m., čez Dolince v Št. Vil in mimo »Slepega Janeza« nazaj v Šako. Sokoli odkorakajo iz društvene telovadnice ob pol 3 uri popoldne. Primeren odmor bode v Podutiku pri Vodniku, kamor se člani in prijatelji društva uludno vabijo.

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji srčni tlak 736,0 mm

Let.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebe.	Padavina v 24 urah
19.	8. zveč.	737,0	11	sr. jvz.	obl.	
20.	7. zjut.	735,1	7,1			
	2. popol.	735,4	8,7	sl. jvz.	dež.	0,0

Srednja večerajšnja temperatura 10,4°, normale 10,4°.

Zahvala. 693 1—1

Za obilno spremstvo pri pogrebu umrlega čast. gospoda

Franč. Belšaka

izrekamo vsem čistim udeležnikom pogreba našo najiskrenejšo zahvalo. Posebno se še zahvaljujemo prečasti duhovščini ljubljanski, posameznim redovom in šolskim zavodom: marija nišču in »Lichtenturnu«, kakor tudi društvu Marijinih otrok in vsem drugim, ki so — navzlic slabi poti in obilnemu dežju — spremili dragega pokojnika na grobišče. Vsem najiskrenejša zahvala.

Ljubljana, 19. aprila 1904.

Misijska družba sv. Vincenc. Pavlj.

Zahvala. 690

Za vse izkazano srčno sočutje v boleznih in ob smrti našega nepozabnega soproga, oziroma očeta, starega očeta, sina, brata, strica, tasta in svaka, gospoda

Andreja Zajca,

gostilničarja,

izrekamo vsem prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo.

Dalje se zahvaljujemo č. g. župniku Malenšek-u za podano zadnjo tolažbo, slavnemu veteranskemu društvu in gostilničarski zadrugi za darovana krasna venca in tako mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in vsem, kateri so v tako obilnem številu spremili dragega pokojnika na zadnji poti.

Ljubljana, dne 20. aprila 1904.

Žalujoči sorodniki.

Zahvala. 693

Ker nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posebej, usojam si tem potom izraziti skupno svojo najiskrenejšo zahvalo vsem cenjenim sorodnikom, prijateljem in znancem za vse dokaze gniljivega sočutja ob bridki izgubi našega očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Jakoba Kavčiča

kakor tudi za krasne darovane vence in mnogobrojno častno spremstvo na zadnjem potu dragega nam pokojnika.

Globoko žalujoči ostali.

694 1—1

Naznanjave sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš preljubljeni soprog, oziroma brat, gospod

Alojzij Sorč

c. kr. poštar, veleposestnik i. t. d.

danes ob 3. uri popoldne po kratki in mučni bolezni v dobi 60 let v Gospodu zaspal.

Pogreb bo dne 20. aprila 1904 ob 3. uri popoldne.

Bovec, dne 18. aprila 1904.

Miroslava Sorč, soproga. — Kariolina Omayer, sestra.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Ta teden

Slikoviti 693 1—1
Salzkammergut.

Dva pridna 691 2—1
mesarska pomočnika

se sprejmeta takoj ali prej ko mogoče.

Sprejme se tudi priden fant za
mesarskega vajenca

Naslov se izve v upravnistvu tega lista.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: **grobne križe, kotle, peči, vrtnice, mize, stebre, frombe za vodo itd.**

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: **železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih zistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.**

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtnice, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50—10

V nobenem slovenskem domu, zlasti v družbenih dvorinah, se ne sme pogrešati

sohi

Prešerna in Vodnika.

Isti sta uzorno izdelani v velikosti 42 cm ter staneta po 7 kron.

Doprsni kipi: Vodnika, Prešerna, Slomška, Jurčiča, Kersnika, Levstika, Tolstoja in Petra Karageorgjeviča

25 cm veliki, brez podstavka po 3 krone.

Simon Gregorčič v velikosti 22 cm s podstavkom za kron 1,80.

Zalogoje računim za lastno ceno.

K naročbi vabi prav uljudno

Jernej Bahovec

trgovina papirja v Ljubljani Sv. Petra cesta št. 2.

695 4—1

Ne prezreti!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom pod solidnimi cenami, obrne naj se na že dolgo obstoječo, slehernemu znano trgovko

Franc Čuden,

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, delničar družbe prvih tovarn »Union«-ur v Ženevi in Bielu v Švici, zalagatelj c. kr. dolenske železnice, trgovina s kolesi in šivalnimi stroji.

Ljubljana, Prešernove ulice, nasproti frančiškanskega samostana.

Filižalka: Glavni trg nasproti rotovžu.

Posebno priporočam pristne prave, osebno v Švici nakupljene žepne ure, dalje vsakovrstne **stenske (pendel) ure** z donečim bitjem v lepo izrezanih omaričah.

Največja zaloga **briljantov**, na katere slavno občinstvo posebno opozarja gledé izbire, ker so v zalogi od 25 gl. do čez tisoč goldinarjev, vdelani v različnih oblikah (fazonah), torej lahko izvolite kaj ugodnega.

Ne prefirane cene!

Dalje priporočam bogato sortirano zalogo v pravem ali ohina srebru **namizno opravo** (Besteck), garniture v krasnih skrinjicah, kakor tudi druge iz china srebra izdelane vsakovrstne stvari v najmodernejših oblikah. **Jako primerna in porabljiva splošna darila.**

Ceniki zastonj in poštne prosti.

265 11

Velika zaloga šivalnih strojev in koles — tudi motor-kolesa.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

**Dobiiva
se povsod!**

671 60-1

680 3-2 **Smrekov
brusilni in celulozni**

les

se redno kupuje v vsaki množini.

Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro
„L. W. 1000“ na upravnštvo tega lista.

**Najboljše izvršena
zarezana, stisnjena in
navadna**

**strešna opeka,
opeka za zidovje itd.**
rečno in s stroji narejena,
dobi se po nizki ceni pri
Avgustu Aita, Ig - Draga.

Dr. v. Foedrantsperg

ordinira

od 15. t. m. naprej

dopoldan od 8. do 11.

popoldan od 3. do 5. ure

669 3-2

Sv. Jakoba trg št. 7

**Žrebanje
že v soboto!**

Glavni dobiček
Kron **40.000** Kron

**Srečke za sobe grevnice
po 1 krono**

priporoča
J. C. MAYER
v Ljubljani.

Efektne dobitki se ne izplačajo v gotovini.

479 104 10-
ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

Izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

**Učiteljica otroških
vrtov**

677 3-2

izveščana v slovenskem in
nemškem učnem jeziku

želi privatne službe pri kaki spoštovani rod-
bini. — Ponudbe se bodo uljudno sprejemale
do 15. maja 1904 in sicer pod naslovom:
„M. P. 228“, v Ljubljani, poste restante.

Stanje vlog 31. dec, 1902:
čez 9 milijonov kron.

**Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!**

Denarni promet v letu 1902:
čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih
obrestuje po

4 1/2 %

brez kakšnega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih
4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32,596.882 K 65 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

51 D 14-4

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, pesestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej
Karlín, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. —
Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — Frančišek Lesković, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Pollak,
tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Šlibar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promene za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wellzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 320